

2023-12-19 Nr. NV-3266

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-1818(3) TAIS-23-13037(3)		DĖL VAISTINIŲ PREPARATŲ IR VAISTINIŲ PREKIŲ PARDAVIMO (IŠDAVIMO) VAISTINĖSE GYVENTOJAMS IR VAISTINIŲ PREPARATŲ KAINŲ POKYČIŲ STATISTINIŲ TYRIMŲ ATLIKIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Išstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne	Sveikatos apsaugos ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta Data iš kalendoriaus	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikis atlikti išsamų tyrimą, kurio metu būtų renkami duomenys ne tik apie gyventojų patiriamas išlaidas vaistams, bet ir kitoms vaistinėse parduodamoms prekėms, siejamas su poreikiu formuoti tinkamą politiką farmacijos ar su ja susijusiose srityse. VDA duomenimis, namų ūkių išlaidos medicinos prekėms 2019 metais sudarė 577 mln. Eur. Tai reikšminga suma, sudaranti daugiau kaip 16 proc. visų išlaidų sveikatos priežiūrai. Statistiniai duomenys turi įtakos veiklos kryptims ir priemonėms, susijusiomis tiek su farmacijos politika, tiek su asmens ar visuomenės sveikata.

VDA šiuo metu savo tyrimuose vertina tik vieną agreguotą rodiklį, kurį sudaro išlaidos už: *vaistus, įsigytus su receptu, savo nuožiūra įsigytus vaistus bei trumpalaikio vartojimo medicinos prekes*. Šis rodiklis nėra pakankamas, siekiant tinkamai įvertinti vaistų ir kitų medicinos prekių pardavimus visuomenės vaistinėse ir vaistų kainų pokyčius. Dėl šios priežasties reikalingi išsamesni ir detalūs duomenys, apie nereceptinius vaistus, receptinius vaistus, parduotus pagal popierinius receptus, informacija apie kitų vaistinių prekių, įskaitant maisto papildus, pardavimus.

Šiuo metu vaistinių pateikiami duomenys neleidžia įvertinti, kiek gyventojai atskirai vaistinėse išleidžia 1) receptiniams vaistams, 2) nereceptiniams vaistams, 3) gydytojo paskirtiems vaistiniams preparatams (kurie gali būti receptiniai arba ne), 4) paciento savo nuožiūra įsigytiems vaistiniams preparatams (kurie gali būti receptiniai arba ne), 5) kitoms trumpalaikio vartojimo medicinos prekėms.

Reguliariai atliekant statistinį tyrimą, bus užtikrinta efektyvesnė vaistinių preparatų ir vaistinių prekių pardavimo vaistinėse stebėseną ir statistine informacija grįstas politikos formavimas farmacijos srityje. Valstybės institucijų specialistams bus prieinami tikslesni duomenys apie gyventojų išlaidų visoms vaistinėse įsigyjamoms prekėms struktūrą ir vaistų kainų pokyčius. Remiantis šiais duomenimis, bus galima įvertinti ne tik vaistų kainodaros pasikeitimų įtaką gyventojų išlaidoms, bet ir nekompensuojamųjų vaistų (receptinių ir nereceptinių) prieinamumą pacientams.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projektu siūlomos priemonės:

1. Pavesti VDA:

- atlikti nuolatinį vaistinių preparatų ir vaistinių prekių pardavimo (išdavimo) vaistinėse gyventojams ir vaistinių preparatų kainų pokyčių statistinį tyrimą;
- parengti statistinio tyrimo metodiką;
- atlikti bandomąjį statistinį tyrimą;

2. Pavesti vaistinėms:

- nuo 2024 m. gegužės 1 d. iki 2024 m. liepos 5 d. pateikti VDA 2023 m. ir 2024 m. I ir II ketvirčių pirkimo kvitų ir kitus vaistinių informacinėse sistemose esančius duomenis apie vaistinių preparatų ir vaistinių prekių pardavimą (išdavimą) pagal VDA generalinio direktoriaus patvirtintą statistinių rodiklių sąrašą bei tvarką;

- nuo 2024 m. liepos 1 d. teikti VDA vėlesnių, nei nurodyta nutarimo 1.2.1 papunktyje, laikotarpių

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

pirkimo kvito ir kitus vaistinių informacinėse sistemose esančius duomenis pagal VDA generalinio direktoriaus patvirtintą statistinių rodiklių sąrašą bei tvarką;

3. Pavesti Registrų centrui nuo 2024 m. gegužės 1 d. teikti VDA vaistinių preparatų recepto išdavimo (pardavimo) dokumentų duomenis pagal VDA generalinio direktoriaus patvirtintą statistinių rodiklių sąrašą bei tvarką;

4. Numatyti statistinės informacijos skelbimo terminus.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Siūlomoms priemonėms įgyvendinti reikės papildomų valstybės biudžeto lėšų bandomajam tyrimui atlikti. Bandomojo tyrimo sąnaudos siektų apie 68,5 tūkst. eurų. VDA atliekant nuolatinį tyrimą papildomas lėšų poreikis kiekvienais metais sudarytų apie 40 tūkst. eurų. Kadangi 2024 m. valstybės biudžete tokiam tyrimui finansuoti lėšų suma nenumatyta, jo finansavimas numatomas iš VDA veiklos finansavimui skirtų lėšų. Nuolatiniam tyrimui atlikti reikalingas lėšas planuojama įtraukti į 2025 m. valstybės biudžeto projektą, planuojant išlaidų poreikį tokių statistinių tyrimų atlikimui užtikrinti.

Įvertinus Nutarimo projektu sukeliama administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų pokytį ūkio subjektams, Teisės aktu sukeliamų arba teisės akto projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaita bus pateikta Ekonomikos ir inovacijų ministerijai.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas suderintas su Finansų ministerija, Teisingumo ministerija ir VDA. Projektas patikslintas pagal Finansų ministerijos siūlymą ir nustatytas terminas, per kurį turi būti atlikti bandomieji statistiniai tyrimai. Argumentai dėl Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Nacionalinės vaistų prekybos asociacijos ir Lietuvos vaistinių asociacijos pastabų (dėl administracinės naštos vaistinėms, dėl duomenų dubliavimosi, dėl duomenų panaudojimo ir kt.) pateikti derinimo pažymoje.

Nacionalinės vaistų prekybos asociacijos ir Lietuvos vaistinių asociacijos gautos pastabos buvo aptartos 2023 m. lapkričio 29 d. susitikimo metu.

Atkreiptinas dėmesys, kad atsižvelgiant į asociacijų pastabas ir tai, kad dalis duomenų šiuo metu jau yra kaupiama valstybės institucijų lygmeniu, siekiant nedubliuoti tų pačių duomenų teikimo, atitinkamai patikslintos Nutarimo projekto nuostatos, įpareigojant reikiamus duomenis VDA pateikti ne tik visuomenės vaistines, bet ir Registrų centrą.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Aurelija Urbonienė

Socialinės politikos grupė, patarėja